

Pokud se ve světě zbraní i mimo něj řekne jméno Browning, zpravidla se má za to, že jde o zbraň nebo osobu Johna Mosese Browninga (1855–1926). Ovšem jméno Browning není zase tak neobvyklé, aby se jím nehonosilo víc lidí, kteří zabrousili do světa zbraní. Třeba otec proslaveného vynálezce. To nebyl takový zbraňový génius jako jeho kluk, ale osudy Jonathana Browninga by vydaly na pěkně tlustou knihu. A hlavně to byl taky puškař.

» Jonathan Browning

HARMONIKY starého Browninga

MGR. JAN TETŘEV

Tatínek legendárního konstruktéra vlastně vytvořil jen jednu zajímavou a zřejmě i dočasně úspěšnou konstrukci. Nebýt slavného synka, vědělo by se o něm ještě míň, neboť řadu svých výrobků evidentně nesignoval a nebyl by důvod po nich pátrat. Narodil se 22. října roku 1805 v Brushby Fork of Bledsoe Creek poblíž Nashville v okrese Sumner County ve státě Tennessee. Za měsíc a kousek po jeho narození proběhla na Moravě u Slavkova slavná bitva tří císařů, kterou ovšem kojenců Jonathan Browning nejspíš prospal.

Jeho rodina (otec Edmund, matka Sarah rozená Allen) farmařila, ale bídě. Žili v nuzném domku. Když mladý Jonathan viděl tu dřinu, která je sotva uživila, řekl si prý, že nikdy nebude farmářem, což dodržel. Pokud si to kdy řekl.

Ovšem na první zbraň si musel vydělat právě v zemědělství. Byla to poškozená křesadlovka nějakého souseda a vydělával na ni celý týden. Opravil ji a obratem dobře prodal. Jeho nadání pro práci s kovem si všiml místní kovář Hearth, takže ho vzal do učení. Odhadujeme, že to bylo tak kolem roku 1820. Opravoval u něj i zbraně a osvojil si základy práce s kovem. Trvalo to několik let.

Když prý však v 19 letech, čili někdy kolem roku 1824, Browning uviděl výrobek puškaře Samuela Parkera z nedalekého Nashville, zjistil, že toho ještě moc

neumí, a na otcově koni se vypravil za Parkerem, aby se k němu dal do učení. Ten ho vzal a za tři měsíce prý mladý Browning řemeslo zvládl. U Parkera ale zůstal déle než tři měsíce – vidíme to tak na dva roky. Parker mu dokonce nabídl podíl ve své firmě, ale mladý Browning se cítil na to mít vlastní podnik. Vrátil se domů a otevřel si vlastní puškařství. Vzal si také 9. listopadu 1826 Elisabeth Stalcupovou, s níž měl 12 dětí.

Browning na pochodu

Jenže nastal problém. Osadníci z chudého kraje se doslechli o nových volných pozemcích v Illinois a jeden po druhém i ve skupinách se začali stěhovat za vidinou lepší budoucnosti. Jonathanu Browningovi přirozeně ubý-

vali zákazníci. A tak ve 28 letech, v roce 1833 (jinde se uvádí i 1831) naložil svůj majetek a rodinu, aby se pohnul o 400 mil dál do Illinois, konkrétně do Quincy na řece Mississippi. V roce 1834 to bylo malé, ale prosperující abolicionistické (protitrokářské) město. A člověka jako Browning tam potřebovali, protože kde kdo měl flintu. Opravoval, vylepšoval... Jenomže mu to nestačilo.

Křesadlový zámek byl tehdy už vystřídán perkusním a on by na zbraních rád něco zdokonalil, rád by vynalézal jako řada jiných, kteří cítili svoji příležitost. Chtěl zkonstruovat víceranovou zbraň. Viděl, že jeho zákazníci chtějí dát víc ran, než budou muset zase nabíjet. A tak snad už v roce 1834 v Quincy vynalezl pušku – harmoniku. Šlo o zbraň

» Harmonika ze sbírky George E. Albeeho se dražila v září 2015. Hlaveň je osmihranná, hledí má hluboký zářez a mosazným pouzdem závěru prochází příčné blok s komorami, jehož pistony směřují kolmo nahoru.